

► ‘Ik krijg al dertien jaar geen hulp, de minister verlengt en verergert mijn lijden’

‘Gestolen’ als baby, maar de staat erkent geen schuld

Patrick Noordoven werd met vervalste papieren geadopteerd, mét medewerking van Nederlandse diplomaten. Nu zou de Nederlandse staat zijn zoektocht naar de waarheid en erkenning ‘traineren’.

Tonny van der Mee
Rotterdam

In 2010 klopte de illegaal geadopteerde Patrick Noordoven aan bij de Nederlandse consul in São Paulo. Hij vroeg consulaire bijstand in de zoektocht naar zijn biologische familie in Brazilië. „Ik werd afgesnauwd en afgekap. Mijn verzoek werd geweigerd.” Dertien jaar later laat de Nederlandse staat hem wederom in de kou staan. Noordoven roept demissionair minister Franc Weerwind (D66, Rechtsbescherming) op het hoger beroep in zijn aansprakelijkheidsprocedure in te trekken en te schikken. Zijn verzoek is aan dovemansoren gericht.

Noordoven wordt al jaren tegenwerkt in de zoektocht naar de waarheid rond zijn adoptie. Hij werd kort na zijn geboorte in 1980 uit een ziekenhuis in São Paulo ‘gestolen’ en aan een Nederlands echtpaar gegeven, dat hem met vervalste papieren meenam uit Brazilië. Eerst klaagde hij met succes zijn adoptieouders aan, omdat ze informatie achterhielden. Twee jaar geleden veroordeelde de rechtbank ook de staat tot het betalen van een schadevergoeding aan Noordoven. Het was de eerste keer dat de staat een adoptieprocedure verloor.

Uit overheidsdocumenten die Noordoven boven tafel kreeg, blijkt dat Nederlandse diplomaten betrokken waren bij illegale adopties. Dat werd bevestigd door een commissie onder leiding van Tjibbe Joustra, die in opdracht van het kabinet onderzoek deed. De commissie concludeerde in februari 2021 dat er structu-

▲ Patrick Noordoven.
FOTO'S MARCO OKHUIZEN,
PRIVÉBEELD

▼ Ook bij de adoptie van Dilani Butink werd gesjoemeld. FOTO ANP

reel misstanden hebben plaatsgevonden bij buitenlandse adopties, waaronder corruptie, kinderhandel, vervalsing van documenten en kinderdiefstal.

De staat is al tientallen jaren op de hoogte van illegale adopties in het buitenland, maar stopte de misstanden in de doofpot. Zo bleek uit onderzoek van politie en justitie begin jaren 80. Alle zaken werden geseponeerd.

‘Slechts een dossier’

Ondanks excuses van het kabinet na het rapport-Joustra en de belofte geadopteerden beter te ondersteunen, ging de staat in de zaak van Noordoven in hoger beroep. Ook gaat de overheid in cassatie in de zaak van de Sri Lankaanse Dilani Butink. Het gerechtshof oordeelde in juli 2022 dat de staat aansprakelijk is voor gesjoemel bij haar adoptie. Landsadvocaat Sikke Kingma, die namens de staat procedeert tegen Butink, stelt dat

adoptiebureaus niet verplicht waren gegevens van buitenlandse instanties te controleren.

Butink moet nu tot april volgend jaar wachten op een uitspraak. Als de Hoge Raad het advies overneemt, moet een ander gerechtshof de zaak overdoen. „Die onzekerheid is heel vervelend”, zegt Butink. „Het is bizar dat ik zo veel moeite moet doen om voor mezelf op te komen, alsof ik degene ben die iets verkeerd heeft gedaan. Het gaat de staat inmiddels niet meer om mij als mens. Ik ben slechts een dossier.” De procedures zijn tijdrovend en kosten geadopteerden zeker tienduizenden euro’s.

Waarom Butink wel een persoonlijke toelichting van Weerwind kreeg en Noordoven niet, wil de minister niet zeggen. Zijn voorganger, Sander Dekker, bood Noordoven nog vóór het rapport-Joustra verscheen persoonlijk excuses aan. Het ministerie: „We doen via de media geen uitspraken over individuele casuïstiek.”

Belangenorganisaties en deskundigen vinden dat de staat moet stoppen met de procedures tegen Butink en Noordoven. Daarnaast pleiten ze voor een financiële tegemoetkoming. „In het geval van Patrick zijn duidelijk fouten gemaakt”, zegt Ina Hut, oud-directeur van Wereldkinderen en het Coördinatiecentrum Mensenhandel (Comensha). „Met medeweten van de staat zijn dossiers vervalst. Pak dan ook je verantwoordelijkheid. Ik vermoed dat de staat bang is voor meer schadeclaims.”

Noordoven: „Ik kan mijn advocaatkosten niet meer betalen, terwijl publiek geld wordt uitgegeven aan torenhoge kosten van de landsadvocaat om te procederen tegen Dilani en mij. Dat is schrijnend.”

Belangenorganisaties zeggen dat de staat geadopteerden tegenwerkt. Woo-verzoeken (Wet open overheid) worden volgens hen getraineed of

Met medeweten van de staat zijn dossiers vervalst, pak dan ook je verantwoordelijkheid

– Ina Hut, oud-directeur Comensha

afgewezen. Afgelopen zomer kreeg Noordoven te horen dat zijn Woo-verzoek zevenhonderd documenten opleverde. Het ministerie heeft de deadline waarbinnen die openbaar moeten worden gemaakt twee keer uitgesteld. Wanneer de stukken openbaar worden, is niet bekend. Het hoger beroep dient over ruim drie maanden.

Excuses

„De stukken zijn dusdanig vertraagd dat ik er straks niks meer mee kan in mijn hoger beroep”, zegt Noordoven. „Bij mijn vorige verzoek maakte de toenmalige minister excuses, omdat ik van het kastje naar de muur werd gestuurd. Hoe is het mogelijk dat de geschiedenis zich nu herhaalt?”

De meeste oppositiepartijen in de Tweede Kamer willen dat de staat stopt met de procedures, maar een motie haalde het eind vorig jaar niet. „Wat zijn de excuses waard als je misstanden erkent, maar voor de rechter zegt dat je niks verkeerd hebt gedaan?” zegt Noordoven. „Ik krijg al dertien jaar geen hulp. De minister verlengt en verergert het lijden. Ik kan pas een normaal leven beginnen als de staat verantwoordelijkheid neemt en mijn schade vergoedt.”

Demissionair minister Franc Weerwind (D66, Rechtsbescherming) wil geen commentaar geven op de zaak van Patrick Noordoven. Weerwind spreekt tegen dat het doorprocederen bedoeld is om andere illegaal geadopteerden te ontmoedigen een claim tegen de staat in te dienen.

